

Павлюк Р.О.,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і методик їх навчання
Педагогічного інституту, заступник директора з науково-педагогічної та соціально-
гуманітарної роботи Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ТВОРЕННЯ ВІРТУАЛЬНО-НАВЧАЛЬНОГО ІНШОМОВНОГО СЕРЕДОВИЩА

Емоційність навчання – одна із суттєвих умов активізації пізнавальної діяльності школярів, оскільки мисленнєва діяльність нерозривно пов'язана з емоційним розвитком дитини молодшого шкільного віку, тобто з успіхом у навчанні. Крім того, беззаперечним є факт, що емоційність – характерна риса молодших школярів, тому вплив на учня через емоційну сферу найбільше відповідає природі дитячого організму.

На нашу думку, одним із ефективних засобів розвитку емоційної сфери дітей молодшого шкільного віку є творення віртуально-навчального іншомовного середовища у навчально-виховному процесі (зокрема на уроках англійської мови).

Творення віртуально-навчального іншомовного середовища та взаємодії педагога і вихованця у ньому відбувається на основі використання сучасних мистецьких технологій.

Вітчизняними та зарубіжними педагогами обґрунтовано, що за умови створення пізнавально-активної діяльності учнів, яка формується шляхом накладання особистісних полів педагога і вихованців, створюється сприятлива, невимушена атмосфера для засвоєння будь-якої навчальної інформації.

Розвиткові емоційної сфери дітей молодшого шкільного віку присвячена низка психологічних, педагогічних та методичних праць українських та зарубіжних учених. Окрім того, у цих працях охарактеризовано особливості розвитку емоційності молодших школярів.

Так, психологи зазначають, що емоційна сфера молодшого школяра суттєво змінюється в зв'язку зі зміною образу життя дитини. Джерелами емоційних переживань в цьому віці стають переважно навчання, гра та спілкування.

Отже, можна зробити висновок, що при ефективному використанні емоційного фактору у навчанні можна досягти високих результатів у процесі розвитку особистості молодшого школяра.

У процесі розвитку емоційної сфери молодшого школяра ефективний вплив матиме процес творення віртуально-навчального іншомовного середовища та взаємодія педагога і вихованців у ньому. Такий вид діяльності розуміється нами як особливий різновид буття. У ньому дитина сприймає своєрідний світ подій та явищ, які, з одного боку, начебто мають характеристики, властиві реально існуючим, матеріальним предметам, а з іншого – ці характеристики позбавлені того онтологічного навантаження, яке властиве реальним об'єктам. Ці відносини є ілюзорними, оскільки позбавлені дуже важливої частини свої атрибутивних ознак, але одна атрибутова ознака у них є – результат. Під таким результатом ми розуміємо знання, уміння та навички, якими оволодівають учні за умови організації навчально-виховного процесу таким чином – створення віртуально-навчального іншомовного середовища.

У процесі творення віртуально-навчального іншомовного середовища особливий статус відводиться мистецьким дисциплінам у гармонійному поєднанні їх з іншими дисциплінами. Саме використання мистецьких педагогічних технологій (музики, пісень, елементів хореографії, драматичного мистецтва, образотворчого мистецтва, літературного тощо) уможливорює творення такої казкової, фантастичної атмосфери віртуальної педагогічної реальності, виступає засобом залуження навчальної інформації до внутрішнього світу дитини [1, с.24].

Серед засобів творення віртуальної педагогічної взаємодії на уроках іноземних мов на початковому етапі їх вивчення особливе місце займають виховання художнім словом, через різні види мистецтва (драматичне, музичне, хореографічне, образотворче). В основі педагогічного мистецтва лежить створення віртуального педагогічного середовища з фантастичними елементами. Його операційні можливості передбачають гру свідомого й підсвідомого, раціонального й ірраціонального, уяви й фантазії, розуму і почуттів, роблять навчання захоплюючим і привабливим.

Серед різних мистецьких технологій творення віртуально-навчального іншомовного середовища можна виділити технологію «Модифікована казка».

Суть цієї технології полягає у тому, що навчання іноземних мов поєднується з методичними рекомендаціями казкотерапевтів. Такі заняття можна проводити

один раз на тиждень. Їх тривалість може бути різною: 25 хвилин і більше. У цьому випадку варто зважати на вік дітей та їх психологічні особливості.

У випадку непередбачуваної втомлюваності дітей заняття можна повільно зупинити, пояснивши, що «чарівна сила» вичерпалась і немає можливості сьогодні продовжувати мандрівку казкою, що наступна зустріч із казковими героями відбудеться іншого разу.

Перед використанням казки у вивченні іноземної мови учнями початкової школи необхідно значної уваги приділяти попередній роботі з вивчення нових лексичних одиниць, граматичних структур та виготовлення разом з дітьми обладнання для розігрування інсценізацій тощо.

Попередню роботу виконує також і вчитель для себе: перед читанням казки учням потрібно казку поділити на логічно завершені частини, а якщо казка досить велика у об'ємі, то варто їй присвятити два заняття. У кожній логічно завершеній частині повинно бути не більше 10 речень та відповідно до цього – не більше 5-8 нових лексичних одиниць. Деякі лексичні одиниці засвоюються на заняттях і без використання казки.

Список використаної літератури

1. Лещенко М.П. Щастя дитини – єдине дійсне щастя на землі : До проблеми педагогічної майстерності : навч.-метод. посіб. – К. : АСМІ, 2003. – Ч.1. – 304 с.
2. Методика навчання іноземних мов у початковій школі : навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.В. Котенко, Р.О. Павлюк, А.В. Соломаха та ін. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 356 с.
3. Павлюк Р.О. Формування умінь майбутніх учителів іноземних мов до творення віртуальної педагогічної взаємодії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. : 13.00.04 – «теорія і методика професійної освіти» / Р.О. Павлюк. – Вінниця, 2009. – 20с.
4. Шпак М.М. Дидактичні умови забезпечення емоційності навчання молодших школярів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. : 13.00.09 – «теорія навчання» / М.М. Шпак. – К., 2001. – 21 с.